

POMEM Mülakat Soru ve Cevapları-2

1-) İnkılâpçılık ilkesini anlatınız.

İnkılâp, bir toplumun önemli kurumlarını kısa bir süre içinde değiştirip kendini yenileşmesi atılımıdır. Tarihte önemli, büyük inkılâplar görülmüştür. Atatürk yönetimindeki Türk Milleti de tarihteki en önemli İnkılâplardan birini gerçekleştirmiştir. Bir toplumda durup dururken inkılâp yapılmaz, inkılâpların tarihten gelen büyük sebepleri vardır. Türkler bir zamanlar dünyanın önemli devletlerinden biri olan Osmanlı Devletini kurmuşlardı. Bu devlet yüzlerce yıl dünyanın sayılı güçlerinden biri olarak kaldı. Ama Batı'da gelişen akıl ve bilim çağına ayak uyduramadığı için geride kalmaya, güçsüzleşmeye başladı. Birinci Dünya Savaşı sonu yenilgi ve parçalanma, Atatürk'e, Türk milletini bir araya getirip mücadele etme ve yapıyı yenileme düşüncesini ve bunu gerçekleştirme azmini vermiştir. Bu azim ve kararlıkla yola çıkan Atatürk, büyük bir inkılâp yapmış ve ülkeyi bir çağdan alıp başka bir çağa götürmüştür.

2- Laiklik ilkesini anlatınız.

Laiklik; devlet düzeninin ve hukuk kurallarının dine değil, akla ve bilime dayandırılmasıdır. Laiklik ilkesi Atatürk'ün Cumhuriyetçilik ile beraber önem verdiği iki ana ilkedен biridir.

Atatürk'ün Laiklik ile İlgili Bazı Sözleri (Atatürk'e göre Laiklik)

Laiklik, yalnız din ve dünya işlerinin ayrılması demek değildir. Bütün yurttaşların vicdan, ibadet ve din hürriyeti demektir. (1930)

Laiklik, asla dinsizlik olmadığı gibi, sahte dindarlık ve büyücülükle mücadele kapısını açtığı için, gerçek dindarlığın gelişmesi imkânını temin etmiştir. (1930)

Son olarak laiklik ilkesi 1937 yılında anayasamıza girmiştir.

3- Halkçılık ilkesini anlatınız.

Bir milleti oluşturan, çeşitli mesleklerin ve toplumsal grupların içinde bulunan insanlara halk denir. Bu bakımdan halkçılık ilkesi hem cumhuriyetçilik hem de milliyetçilik ilkelerinin zorunlu bir sonucudur. Halkçılık ise bir millet içindeki çeşitli insan gruplarının çıkarına ve yararına bir siyaset izlenmesi, halkın kendi kendini yönetmeye alıştırılmasıdır. Halkçılık, milleti oluşturan tüm unsurlar arasında eşitliğin sağlanmasıdır. Bu önemli ilke sınıf ayrımcılığını reddeder, sınıf dayanışmasını esas alır. Atatürk'e göre halkçılık toplum düzenini çalışmaya, hukuka dayandırmak isteyen bir toplum istemidir. (1921)

4- Milliyetçilik ilkesini anlatınız.

Ait olduğu milletin varlığını sürdürmesi ve yüceltmesi için diğer bireylerle birlikte çalışmaya, bu çalışmayı ve bilinci, diğer kuşaklara da yansıtmaya

"milliyetçilik" denilir. Bu tanıma göre milliyetçiliğin en önemli ögesi "millet" olmaktır. Atatürk'e göre "Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türk halkına, Türk milleti denir". (1930)

Atatürk'e göre Cumhuriyetimizin dayanağı Türk toplumdur. Bu toplumun fertleri ne kadar Türk kültürü ile dolu olursa, o topluma dayanan Cumhuriyet de, o kadar kuvvetli olur. Atatürk'ün Milliyetçilik anlayışı millet için çalışmayı, milleti yüceltmeyi ve ülkenin dünya devletleri arasında hak ettiği yere gelmesi için çaba göstermeyi gerektirir.

Atatürk'ün Milliyetçilik ilkesi ırkçılığa karşı olup kendini Türk sayan herkesi Türk kabul eder.

5- Cumhuriyetçilik ilkesini anlatınız.

Doğrudan millet egemenliğe dayanan, yöneticilerin halkoyuyla ve belirli bir süre için seçilmesiyle oluşan yönetim biçimine "Cumhuriyet" denir. Cumhuriyetçilik ilkesi laiklik ile beraber Atatürk'ün en çok önem verdiği iki ana ilkeden biridir. Devletimizin temel yapısını ve biçimini belirleyen ilkedir. Devletin yönetiminde yetki, milletçe seçilmiş meclistedir. Cumhuriyetçilik ilkesi monarşiye, oligarşiye ve aristokrasiye karşıdır. Monarşilerde devletin başı, belli bir aile içinden çıkar, normal koşullar altında, ölünceye kadar iş başında kalır. Yerine yine aynı aileden bir başkası gelir. Her monarşide, aile içinden kimin hükümdar olacağı belli bazı kurallara göre saptanır. Cumhuriyette ise yöneticiler belli bir süre içinde seçimle iş başına gelir ve halk tarafından değiştirilebilir.

6- Devletçilik ilkesini anlatınız.

Devletçilik, temel anlamıyla devletin ekonomik hayatın içine girmesidir. Ama bu yapılırken sosyalist model benimsenmez. Elinde sermayesi olan vatandaşlar, istedikleri biçimde üretime katılabilirler. Devlet bunlara engel olmadığı gibi üstelik gereken tedbirleri alarak işlerini kolaylaştırır, kişileri üretim ve ticaret işine özendirir. Devlet, toplumun yararı gözetilerek düzenleyicilik, planlayıcılık, işletmecilik görevlerini üstlenir.

Devletçilik ilkesi ekonomiyi tümüyle özel sektöre bırakan liberalizm ile ekonominin tamamen devletin denetiminde olduğu sosyalist ekonomiden farklıdır. Devlet bir yandan özel sektörü destekler, diğer yandan onun giremediği alanlara doğrudan katılır.

Bu ilke doğrultusunda Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkarılmış, I. Ve II. Beş Yıllık Kalkınma Planları uygulanmıştır.

7- Atatürk'ün "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" sözünden ne anlıyorsunuz?

"Yurtta sulh, cihanda sulh" ilk defa Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, Mustafa Kemal Atatürk tarafından 20 Nisan 1931'de söylenen ve anayasada yer alan temel dış politika ilkesidir. Dünyada olabilecek herhangi bir rahatsızlığın herkese zarar verebileceğini, bu yüzden de milletlerin diğer milletlerin

sorunlarına kayıtsız kalamayacağını ifade eden Atatürkçülüğün bütünleştirici ilkelerindedir.

Atatürk'e göre "Sulh milletleri refah ve saadete erıştiren en iyi yoldur." (1938) Sürekli savaş halinde bir devlet huzur ve mutluluktan uzaktır. Bu yüzden milletlerin saadete ermesinde kalkınmasında barışın önemi büyüktür. Çünkü sanat olsun, bilim olsun, spor veya başka bir alan olsun ancak barış ve huzur ortamında ilerleme gösterebilir.

8- Atatürk'ün "Muasır Medeniyet" sözünü açıklar mısınız?

Atatürk'ün "muasır medeniyetler" den kastı teknolojik, bilimsel, ekonomik ve sanatsal gelişmelerdir. Onun gösterdiği hedef kültürel, inançsal ve geleneksel değerlerimizi yitirmeden medenî olabilmektir. Bu medeniyet neredeyse "muasır medeniyet" orasıdır. Bugün ülkemiz hala gelişmekte olan ülkeler sınıfındadır ve bence gelişmiş bir ülke olabilmek için yapmamız gereken öncelikli şey dışa bağımlı olmaktan kurtulup üreten bir toplum olmaktır. Üretmekten kastım sadece ekonomik anlamda değildir. Her alanda üretici olmalıyız ve her konuda tarz sahibi bir ülke olabilmeliyiz. Bu noktaya geldiğimiz zaman muasır medeniyetler seviyesini sadece yakalamakla kalmayıp bu seviyeyi geçmiş oluruz.

9- Kuvvetler ayrılığı prensibini tarif eder misiniz?

Güçler ayrılığı, yasama, yürütme ve yargının birbirlerinden bağımsızlığını anlatır. Ancak ülkemizde güçler ayrılığı kavramı öncelikle yargının yasama ve yürütmeden bağımsızlığı konusunu gündeme getirmektedir. Hukuk devleti kavramının önemli bir parçası yargı denetimidir. Yargının yasama ve yürütmeyi denetleyebilmesi, iktidarın keyfiliğini önleyebilmesi öncelikle yargının bu organlardan bağımsız olmasını zorunlu kılar. Bu zorunluluk 18. Yüzyıldan bu yana demokrasinin önemli bir unsuru olarak anılmaktadır.

10- İlk yardım nedir ve ülkemizde ilk yardım konusunda yaşanan sorunlar nelerdir?

Herhangi bir hastalık veya kaza sonucu sağlığı tehlikeye girmiş olan kişi veya kişilere durumlarının daha kötüye gitmesini önlemek amacıyla, çevre imkânlarından yararlanılarak ve ilaçsız olarak yapılan geçici müdahaleye ilkyardım denir. İlkyardıma yapacak olan kişi mutlaka teorik ve uygulamalı ilkyardım eğitimi almış olmalıdır. İlkyardımın amaçları; hayatî tehlikeyi ortadan kaldırmak, hastanın veya kazazedenin durumunun kötüleşmesini önlemek ve iyileşmeyi kolaylaştırmaktır. Başka alanlarda olduğu gibi ilk yardım konusunda da ülkemizde yaşanan en büyük sorun eğitimsizlikten kaynaklanmaktadır. Maalesef ülkemizde ilk yardımın önemi kavratılamamıştır.

11- Demokrasi kavramını açıklar mısınız?

Demokrasi, tüm üye veya vatandaşların, organizasyon veya devlet politikasını şekillendirmede eşit hakka sahip olduğu bir yönetim biçimidir. Genellikle devlet yönetim biçimi olarak değerlendirilmesine rağmen üniversiteler, işçi ve

işveren organizasyonları ve diğer sivil kurum ve kuruluşlar da demokrasi ile yönetilebilirler. Demokrasi, diğer yönetim şekillerinin arasından sıyrılarak günümüzde en yaygın olarak kullanılan devlet sistemi haline gelmiştir. Mustafa Kemal Atatürk bu konuda “Yöneticiler, iktidara saltanat sürmek için değil, millete hizmet için getirilmişlerdir. Ulusa karşı olan görevlerini kötüye kullandıkları takdirde, şu ya da bu biçimde ulusal iradenin kendi haklarında vereceği kararlar karşılırlar. Ulus tarafından, ulus adına devleti yönetmeye yetkili kılınanlar, gerektiğinde ulusa hesap vermek zorunda olduklarını bilmelidirler” demiştir.

12- Başarıyı nasıl tanımlarsınız?

Başarıyı genellikle birinci olmak şeklinde görürüz. Sınıf birinciliği, okul birinciliği her zaman toplumdan takdir görür. Elbette ki bunların da bir başarı olduğu muhakkaktır. Fakat bence asıl başarı insanın kendi yetenekleri ölçüsünde yapabildiği en önemli işidir. Bir 400 metre koşucusunun kalkıp yürümesi bir başarı sayılamaz. Ancak engelli birisinin birkaç adım atabilmesi büyük bir başarıdır. Şu da var ki başarı için yalnız zekâ ve yetenek yetmez, inanç ve azim de gerekir. Bunlar bir araya geldiği zaman başarı da arkalarından gelecektir.

13- Başarıda takım çalışmasının rolü nedir?

Takım ruhu, takımı oluşturan tüm bireylerin takımın amacı yönünde bütünleşmeleri ve birlikte hareket etmeleri sonucunda takımda ben imajı yerine biz imajının oluşması olarak yorumlanabilir. Bir örnek vermek gerekirse üç tane 1 sayısı ayrı ayrı yazıldığında alacağı değer 3'tür. Çünkü üç tane 1 sayısı toplandığında sonuç 3 çıkar. Fakat bu 1'ler yan yana gelirse 111 olur. Bu basit örnek bize bir amaç doğrultusunda birleşmenin ve takım olmanın önemini açıkça göstermektedir.

14- Takım sporları ve bireysel sporları örneklerle karşılaştırabilir misiniz?

Bireysel sporlara örnek olarak atletizm, güreş, tenis, masa tenisi, golf, bisiklet ve araba yarışları verilebilir. Takım sporlarına ise voleybol, basketbol, hentbol ve futbol örnek gösterilebilir. Bireysel sporlar ile takım sporları arasındaki en önemli fark “amaç”tır. Bireysel sporlarda amaç bireyin kendi başarısıdır. Takım sporlarında ise amaç grubun başarısıdır. Takım sporlarında başarıya ulaşmak için yardımlaşma ve dayanışma görülürken bireysel sporlarda böyle bir durum söz konusu değildir.

15- İnternetin fayda ve zararlarını açıklayınız.

İnternet, bilgisayar ağlarını kapsayan uluslararası bir ağıdır. İnternet sayesinde dünyanın en büyük kütüphanelerinde araştırma yapılabilir, internet üzerinden eğitim veren bir üniversitede okuyup mezun olunabilir, farklı mekânlardaki arkadaşlarla sohbet edilebilir, alış-veriş yapılabilir hatta uçak bileti bile satın alınabilir. Hayatımızı bu kadar kolaylaştıran internetin elbette ki zararlı yönleri de vardır. İnternet ortamında denetim neredeyse yoktur. Zararlı içeriğe sahip sitelere çocuklar ve gençler kolayca erişebilmektedir. Maalesef bu durum

çocukların ve gençlerin psikolojik ve sosyal gelişimlerini olumsuz yönde etkiler.

16- Empati nedir, empatik iletişimden ne anlıyorsunuz?

Carl Rogers'a göre, empati, kişinin kendisini karşısındakinin yerine koyup onun duygu ve düşüncelerini anlaması ve bunu tekrar karşısındakine iletmesidir. Empatik iletişim demek olaylara çok yönlü bakabilmek demektir. Olaylara farklı açılardan bakabilen ve başka insanların gözünden aynı olayın değişik açılarından görebilen insanlar empatik iletişim kurabilme becerisine sahip demektir.

17- Eleştiri nedir, nasıl olmalıdır?

Eleştiri, bir eserin, bir konunun doğru ve yanlış yanlarını bulup göstermek amacıyla inceleme işidir. Fakat toplumdaki genel kanı eleştirinin konuya sadece olumsuz yönleriyle bakmak olduğu şeklindedir. Öncelikle eleştiri yapan kişinin konu hakkında bilgi sahibi olması ve laf olsun diye konuşmaması gerekir. Daha sonra yapılan eleştiri gerçekçi olmalı ve doğruları yansıtmalıdır. Elbette ki yapılan eleştirinin dengeli olması da gerekir. Yani sadece olumlu veya sadece olumsuz açıdan eleştiri yapılmamalıdır. Ayrıca eleştirinin, yapılan kişiye veya konuya katkı sağlaması da önemlidir.

18- Demokratik bir toplumda polisin rolü nedir?

Demokratik sistemlerde halkın temel hak ve özgürlükleri hukuk yoluyla garanti altına alınmıştır. Bu hak ve özgürlüklere kesinlikle dokunulamaz. Bu dokunulmazlığı sağlamak ve garanti altına almak için güçlü bir teşkilata ihtiyaç vardır. İşte bu teşkilat emniyet teşkilatıdır. Güçlü bir emniyet teşkilatı topluma güven verir. Ancak toplum içinde adaletin tesis edilmesi konusunda herhangi bir eksik veya hatalı uygulamaya meydan vermemek için, polis memurları meslekî yeterlilik için gerekli olan hukukî mevzuatı bilmeli ve uygulamada meslekî etik (ahlak) ilkelerine riayet etmelidir.

19- “Üzüm üzüme baka baka kararır” sözünü açıklayınız.

İnsan etkileşime ve etkilenmeye açık bir varlıktır. Karşısındakini etkileyebildiği gibi ondan etkilenebilir de. Hatta çevremize dikkat ettiğimizde bunun birçok örneğini görebiliriz. Mesela esneyen birisini gördüğümüzde biz de ister istemez esneriz. Farklı bir şiveyle konuşan insanların arasında yaşayanlar bir süre sonra aynı şiveyle konuşma eğilimi gösterirler. Sadece bu örneklerdeki gibi yalnızca davranış olarak değil huy ve karakter olarak da insan insandan etkilenir. Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan diye boşa dememişlerdir.

20- Avrupa Birliği hakkında bilgi veriniz.

Avrupa Birliği'nin temelleri 1951 yılında, 6 ülkenin katılımıyla oluşturulan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'na ve 1957'deki Roma Antlaşması'na dayanmaktadır. Avrupa Birliği üç farklı topluluğun 1957'de oluşturduğu

birlikten doğmuştur. Bu topluluklar, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu, Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu ve Avrupa Ekonomik Topluluğu'dur. O dönemden bu yana, birlik yeni üyelerin katılımlarıyla boyut olarak büyümüş; var olan yetkilerine yeni görev ve sorumluluk alanları ekleyerek gücünü arttırmıştır. 1 Mayıs 2004'te en büyük katılım yaşanmıştır. Tam 10 yeni ülke birliğe katılmıştır. 2007'de Bulgaristan ve Romanya'nın katılımıyla üye sayısı 27'ye yükselmiştir. Türkiye 1995 yılında Gümrük Birliğine üye olmuştur. Türkiye şu anda tam üyelik müzakereleri devam eden aday ülke konumundadır.

AB'yi kuran 6 ülke: Fransa, İtalya, Lüksemburg, Belçika, Almanya ve Hollanda (FİLBAH)

21- "Atılan ok geri dönmez" sözünü açıklayınız.

Kimi zaman iyi düşünüp taşınmadan, olacakları hesaplamadan bazı eylemlere girer ve sonuçta pişman olur insan. O anda ilk durumuna dönmek ister ama bu mümkün değildir. Çünkü olan olmuş, çoktan iş işten geçmiştir. Örneğin söz ağızdan çıktıktan sonra geri alınmaz. Patlatılan bir bombanın geri dönüşü yoktur. Ölen bir insanı hayata döndürmek imkânsızdır. Bu yüzden bir iş yapmadan önce iyi düşünmeli ve öyle karar vermelidir.

22- İnsan hakları kavramını açıklar mısınız?

İnsan hakları kavramı olarak tüm insanların sahip olduğu kabul edilen "temel hak ve özgürlükleri" içine alır. İnsan hakları, ırk, din, dil ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin tüm insanların yararlanabileceği haklardır. Bu hakları kullanmakta herkes eşittir. Diğer yandan insan hakları terimi bir ideali içerir. Bu terimi kullananlar, bu alanda olanı değil, olması gerekeni dile getirirler.

İnsan hakları, tüm insanların hak ve saygınlık açısından eşit ve özgür olarak doğduğu anlayışına dayanır. Yani bütün insanlar hürriyet, haysiyet ve haklar bakımından eşit doğarlar. Bütün hukuk devletlerinde olduğu gibi ülkemizde de insan hakları anayasa ile güvence altına alınmıştır.

23- "Ayıpsız dost arayan dostsuz kalır" sözünü açıklayınız.

Hemen her şeyin, her insanın bir kusuru, bir eksiği vardır. Hatasız kul olmaz. Dolayısıyla insanın mükemmel bir dost, arkadaş ve sevgili aramaya çalışması boşunadır. Böyle bir dost bulamayacağı gibi, dostsuz kalması da mümkündür. Bu bakımdan insan bir şey elde etmek, bir dost bulmak istiyorsa onları kusurları ile kabul etmeye hazır olmalıdır.

24- "Yanlış hesap Bağdat'tan döner" sözünü açıklayınız.

İnsanın yaptığı yanlış bir iş mutlaka karşısına çıkacaktır. Çünkü yanlış bir yolda yürüyen insan bunun neticesi ile er geç karşılaşır. Ayrıca ortaya çıkan bir yanlışlık çok geç de olsa, kesinlikle düzeltilmelidir.

25- Ülkelerin kalkınmasında sizce eğitimin rolü nedir?

Eğitim bireye davranış kazandırma, bireyde istenilen davranış değişikliğini meydana getirme faaliyetleridir. Bir toplum için eğitimse kalkınma ve gelişmenin kilometre taşlarından biridir. Eğitim sayesinde toplumda var olan birçok olumsuzluk giderilip, kültür ve medeniyetin gelişmesi sağlanabilir. Bu halde eğitim toplum için hayatı önem taşır. 1993 yılı sonunda Adalet Bakanlığı tarafından ülkemiz ceza ve tutuk evlerinde yapılan taramada, eğitim seviyesi yükseldikçe suçluluk oranı düştüğü neticesi ortaya çıkmıştır. Bu durum eğitimin önemini açıkça gözler önüne sermektedir.

26- “Perşembe'nin gelişi arşamba'dan bellidir” sözünü açıklayınız.

“Yaptıklarımız yapacaklarımızın garantisidir” şeklinde bir söz vardır. Gerçekten de insanın yaptıkları yapacaklarını gösterir. İnsanoğlu bugün ne yapıyorsa yarın ve öteki gün de büyük ihtimalle aynı şeyi yapacaktır. Yani bir işin nasıl sonuçlanacağı, işin bugünkü durumundan belli olur.

27- “Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz” sözünü açıklayınız.

Denizi oluşturan damlalardır. Damlaları reddeden ve kabul etmeyen insan denizi de reddetmeye mahkmdur. Yani anlatmak istediğim, her çok olan şey muhakkak azdan olur. Kim ki elindekinden hoşnut olmuyor, onunla yetinmiyor ve onu hor görüp geri eviriyorsa büyük bir hata işliyor demektir. Kk şeylere sahip çıkmayan, onların birikmesiyle olmuş olan çoğu da kaybetmiş sayılır.

28- “Lafla peynir gemisi yürümez” sözünü açıklayınız.

Oturduğu yerden ülkenin tüm sorunlarını ozen nice insan görmüşüzdür. Bunları eğer iş başına getirsek çoğu hiçbir şey yapamaz. Çünkü konuşmak ile yapmak arasında çok fark vardır. Konuşmak kolay, yapmak ise zordur. “Akıl çoğalınca söz azalır” diye güzel bir deyiş vardır. Yani alışan ve iş yapan insanlar az konuşurken, çalışmayan ve boş boş oturan insanlar çok konuşur.

29- Terörün ekonomik ve sosyal yönden zararlarını açıklayınız.

21. yüzyılda, birçok ülkenin ulusal bütünlüklerini hedef alan ve birçok ülkedeki demokratik sistemin karşı karşıya bulunduğu en önemli sorunlardan birisi terördür. Terör, günümüzde birçok ülkenin ekonomik, ticari ve sosyal hayatını olumsuz yönde etkileyen evrensel değerleri yok eden “Küresel” bir nitelik kazanmıştır. Terörün ekonomik açıdan en büyük zararı ülkelerin kalkınmasını yavaşlatmasıdır. Jeostratejik, jeopolitik ve jeoekonomik açılardan önemli bir konuma sahip olan Türkiye, yıllarca ülkede yaşanan terör olaylarının sebep olduğu istikrarsızlıklar yüzünden üretim arttırılmasına yönelik yatırımlara ağırlık verememiş ve bunun sonucunda kalkınmasını tamamlamamıştır.

Sosyal yönden zararları; toplumda huzur ve güvenin yok olması, korku ve endişenin hkim olması, ülkenin sürekli bir kaos ortamında bulunması, insanların gelecekte umutsuz olması sayılabilir.

30- Küresel ısınma ve kuraklık konusunda bilgi veriniz.

İstanbul Teknik Üniversitesi Avrasya Yerbilimleri Enstitüsü'nün hazırladığı senaryoya göre 2070'te Türkiye genelinde sıcaklıklar 6 derece kadar yükselecek, Karadeniz Bölgesi dışında yağışlar iyice azalacak. Ekosistem değişince, birçok canlı türü de yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak. Eldeki verilere göre küresel ısınma aynı şekilde devam ederse, yaz aylarında Türkiye'nin batısında sıcaklıklar 5 ila 6 derece, Orta ve Doğu Anadolu ile Güneydoğu Anadolu bölgelerinde ise 3 ila 4 derece yükselecek. Kış aylarında da sıcaklıklar 2 ila 3 derece yükselecek. Senaryoya göre, 2070 yılında Karadeniz Bölgesi'nde yağışlar yüzde 10 ila 20'lik artış gösterecek, güneyde ise yüzde 30'a kadar azalacak. Uzmanlar küresel ısınmayla mücadele konusunda, öncelikle, sera gazlarının yayılımının azaltılması gerektiğini vurguluyorlar.

31- Bir ülkenin gelişmişlik düzeyini en iyi hangi kriterler gösterir?

Bir ülkenin eğitim, ekonomi, sağlık, spor, bilim ve sanat gibi farklı alanlarda gösterdiği gelişme o ülke hakkında bir fikir verebilir. Bir ülkenin gelişmişliğini gösteren bir başka ölçüt ise diğer dünya devletleri tarafından örnek alınmasıdır. Mesela günümüzde Japonya, ABD ve Almanya gibi devletler başka ülkelere örnek alınmaktadır. Eğer bir ülke farklı toplumlarca örnek alınmaya başlamışsa o ülkenin gerçekten gelişmiş bir ülke olduğu söylenebilir.

32- "Açık yaraya tuz ekilmez" sözünü açıklayınız.

Acısı ve derdi taze olan bir kimsenin üzüntüsünü artıracak söz ve davranışlardan kaçınmak gereklidir. Örneğin sinirlenmiş bir insana onu kızdıracak bir söz söylemek o insanı çileden çıkardığı gibi bu sözü söyleyen insanın da zarar görmesi muhtemeldir. Ateşe körükle gitmek deyiminin de bu sözle yakın anlamda olduğu söylenebilir.

33- "Açma sırrını dostuna o da söyler dostuna" sözünü açıklayınız.

Sır özeldir ve gizli tutulmalıdır. Onun gerçekten duyulup yayılması istenmiyorsa, dostu bile açılmamalıdır. Açılırsa o da ağızdan kaçırabilir ya da yakınına anlatabilir, bunu başkaları duyabilir ve böylece saklamaya çalıştığı şey sır olmaktan çıkar, yayılır.

34- "Acele işe şeytan karışır" sözünü açıklayınız.

Sakin olmak ve itidalli hareket etmek her zaman gereklidir. Çünkü acele eden bir insanın hata yapma ihtimali sakin bir insandan daha fazladır. En iyi bilinen ve yapılan iş dahi aceleye getirildiğinde yarım yamalak ve eksik yapıldığı görülecektir. Bunun sebebi acele eden kişi aklî melekelerini tam olarak kullanamaz. Bu sebeptendir ki acele giden ecele giden demişlerdir.

35- Ülkemizdeki trafik kazalarının nedenleri hakkında bilgi veriniz.

Ülkemizde karayolu trafik kazaları ve bunların sebep olduğu maddî ve manevî yaraların gün geçtikçe arttığı malumdur. Günümüzde trafik kazaları, savaşlar

ve depremlerdeki kadar insan ölüm ve yaralanmasına neden olmakta, maddi zararlar da yıldan yıla artmaktadır. Gerçekten de uykusuz, yorgun ve alkollü araç kullanma gibi temel nedenlerle sadece 1999 yılında ülkemizde 438.338 karayolu trafik kazasında 4.596 kişi ölmüş ve 262 milyon dolar maddi hasar meydana gelmiştir. Ülkemizle diğer Batı Ülkeleri arasında kazalar karşılaştırıldığında ülkemizde trafik kazalarının artmasının temel nedeninin karayoluna ağırlık verilmesi, demiryollarının ihmal edilmesi olduğu görülmüştür. Hâlbuki karayolunun, demiryoluna göre 18 kat daha tehlikeli olduğu tespit edilmiş bulunmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Trafik Araştırma Komisyonu'nun 2001 raporundaki çözüm önerileri şunlardır: Raylı sistem yatırımlarına daha fazla kaynak ayrılması, bölünmüş yol yapımına önem verilmesi, sivil toplum örgütlerinin desteklenmesi.

36- Ülkemizin deprem riski ve alınması gereken önlemler hakkında bilgi veriniz.

Deprem, yer kabuğunun derin katmanlarının kırılıp yer değiştirmesi ya da yanardağların püskürme durumuna geçmesi nedeniyle oluşan sarsıntılardır. Ülkemiz topraklarının %92'sinin deprem riski taşıdığı, nüfusumuzun da %95'inin bu bölgeler üzerinde yaşadığı bilinmektedir. Konya ve Mardin gibi yörelerde deprem riski az iken diğer bölge ve şehirlerimizde bu risk çok fazladır. Ülkemizden geçen en önemli fay hattı Kuzey Anadolu levhasıdır. Depreme karşı alınacak önlemler 3 gruba ayrılır. Bunlar:

Deprem öncesinde alınacak önlemler

Deprem sırasında alınacak önlemler

Deprem sonrasında alınacak önlemler

37- “Herkes kendi evinin önünü süpürmeli” sözünü açıklayınız.

Toplumun her ferdi kendi üzerine düşen görevi yaptığı zaman tüm dengeler yerine oturur, eksiklik ve kusurlar ortadan kalkar. Çünkü yerine getirilmeyen sorumluluklar başka insanların sırtına kalır. Bu yük ise ağır olduğundan altından kalkılamaz ve yapılması gereken işler ortada kalır. Bu durum gösteriyor ki herkesin küçük bir katkısı, bazı insanların büyük katkısından daha çok iş görmektedir

38- Atatürk'ün “Ben sporcunun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim” sözünü açıklayınız.

Spor, yalnız beden kabiliyetinin bir üstünlüğü sayılmaz. İdrak ve ahlak da bu işe yardım eder. Zekâ ve kavrayışı kısa olan kuvvetliler, zekâ ve kavrayışı yerinde olan daha az kuvvetlilerle başa çıkamazlar. Zekâyı, çevikliği ve ahlakı bir bütün olarak taşıyan sporcular mutlaka kendi dallarında başarılı olacaklardır.

39- “Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz” sözünü açıklayınız.

Bu söz dayanışma ve işbirliğinin önemini ortaya koymaktadır. Bir insan çok kuvvetli, akıllı ve bilgili olabilir. Ama tek başına olduğunda yapabileceklerinin bir sınırı vardır. Fakat bir işbirliği içinde olursa hem yükü hafifler hem de amacına daha kolay ulaşır. Mesela 50 kiloluk bir kutuyu tek başına kaldırmak isteyen bir kişi 50 kiloluk yükün altına girmiş olur. Ama beş kişi aynı kutuyu kaldırmak istediğinde her birisine düşen ağırlık 50 kilo değil 10 kilodur.

40- “Bin bilsen de bir bilene danış” sözünü açıklayınız.

Herkes eşit bilgiye sahip değildir. Çok iyi bildiğimizi sandığımız konunun bilmediğimiz bir yanı olabilir, o konuyu bizden daha iyi bilenler de çıkabilir. Bu yüzden bir işe kalkışmadan önce bu gibi kimselere danışmalı, onların bilgi ve tecrübelerinden yararlanmalıyız. Eksikimizi ancak böyle giderebilir, yanlışımızdan ancak böyle kurtulabilir, iyi bir sonuca da ancak böyle kavuşabiliriz.

41- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kuruluş amacı nedir?

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), uluslararası bir teşkilat olan Avrupa Konseyi'ne bağlı olarak kurulmuş uluslararası bir mahkemedir. Mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ek protokolleriyle güvence altına alınmış olan temel hakların çiğnenmesi durumunda bireylerin, birey gruplarının, tüzel kişiliklerin ve diğer devletlerin, belirli usûl ve kurallar dâhilinde başvurabileceği bir yargı merciidir. Avrupa Konseyinin kuruluş amacı İnsan Hakları ihlallerini önlemek için ortak ülkü ve ilkeleri korumak ve yaymak, ekonomik ve sosyal gelişmeleri sağlamak olarak belirtilmiştir. Konseyin bu amacından, II. Dünya savaşı ve öncesinde yaşanan I.dünya savaşında Avrupa'nın uğradığı sosyal, ekonomik ve politik çöküntüden kurtulma çabası içersine girdikleri ve diktatör yönetimlerinin insanlığa karşı onur kırıcı davranışlarının artık unutulmak istendiği anlaşılmaktadır.

42- “Akan su yosun tutmaz” sözünü açıklayınız.

Bilinen bir şeydir ki, devamlı akan su kendini ve yatağını temiz tutar; hareketsiz ve birikinti hâlinde olan su da aksine mikrop ve pisliği bünyesinde taşır. Denebilir ki hareketlilik, canlılık ve çalışkanlık insanı canlı ve üretken yapar; iyimser kılar, kötülükten uzak tutar, düşkünlüğünü önler; böylece o insan hem kendine, hem de başkalarına yararlı olur.

43- “Aslan yattığı yerden belli olur” sözünü açıklayınız.

İnsanların kişilikleri ile sürekli buldukları yerler arasında bir özdeşlik kurmak mümkündür. Bir kimsenin kişiliği, çalıştığı iş yerinin niteliğinden; yatıp kalktığı evin temizliğinden ve düzeninden anlaşılır. Yani denebilir ki bana bulunduğun mekânı söyle sana nasıl biri olduğumu söyleyeyim!

44- “Arpa eken buğday biçmez” sözünü açıklayınız

İki anlama gelebilir.

1. (İlki) Kötü bir davranışta bulunan insan bunun karşılığında iyilik göremez.

2. (İkincisi)Yapmaya çalıştığı işin üzerinde lâıykıyla durmayan ondan iyi sonuç alamaz. Arsızın yüzüne tükürmüşler, “yağmur yağıyor” demiş. Arsız insan kişiliğini, saygınlığını, utanma duygusunu yitirmiş insandır. Dolayısıyla o ne kadar ağır hareket görse, söz işitse yine de aldırış etmez; pişkinliğe vurup iyi bile karşılar.

45- “Otuz iki dişten çıkan otuz iki mahalleye yayılır” sözünü açıklayınız.

Ağızdan çıkan bir söz, çok çabuk duyulur; başkalarının diline düşer ve bir anda her tarafa yayılır. Bu yüzden “dilini kemiği yok” ve “milletin ağzı torba değil ki büzesin” gibi deyimler toplumda çok sık kullanılır.

46- Hukukun üstünlüğü ilkesi ne demektir?

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bir hukuk devletidir. Bir başka deyişle "hukukun üstünlüğü" ilkesini benimsemiştir. Bu ilke, adalet kavramının temelini oluşturur. Hukukun üstünlüğü, devletin içindeki tüm mekanizmaların, önceden tespit edilmiş bazı kanun ve kurallar içinde işleyeceği anlamına gelir. Her devlet kurumu, anayasanın ve diğer yasaların tespit ettiği görev ve yetkilere sahiptir. Kimsenin bu görev ve yetkileri aşma, değiştirme gibi bir gücü yoktur. Hukuk, herkesin üstündedir ve dolayısıyla devlet "keyfi" değildir.

47- “Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır” sözünü açıklayınız.

Bize yapılan bir kötülüğü unutmak ve affetmek gerekir. Yapılan bir iyilik ise asla unutulmamalı, her zaman hatırlanmalıdır. Çünkü bu insanîyetin gereğidir. Bize iyiliği dokunan bir kişiye yaptığı bu işi hatırlatmamız onun da hoşuna gidecektir.

48- “Araba devrilince yol gösteren çok olur” sözünü açıklayınız.

İnsanlar her nedense her şey olup bittikten, işler bozulduktan, ortaya kötü bir netice çıktıktan sonra “niçin böyle yaptın, şöyle yapsaydın, bu yolu tutmalıydın” gibi sözler söylemeyi alışkanlık edinmişlerdir. Önemli olan yapma biçimindeki yanlışlığı, tutulan yoldaki tehlikeyi önceden görmek ve uyarıda bulunmaktır.

49- “Tatlı dil yılanı bile deliğinden çıkarır” sözünü açıklayınız.

Ateşin üzerine ateşle gidildiği zaman alevler daha da büyür, yangını söndürmek daha zor bir hal alır. Sinirli bir insana da sert tepki verildiğinde bu onun daha çok gerilmesine yol açar. Sert ve kırıcı olmayan, yumuşak, hoş giden, gönül alıcı, etkileyici, inandırıcı ve yerinde söylenmiş bir söz ise insanın hoşuna gider; en azgın kişinin bile inadını kırar, onu yumuşatır ve yola getirir.

50- “Öfkeyle kalkan zararlı oturur” sözünü açıklayınız.

Öfkesine kapılarak iş gören insan, sonunda güç durumlara düşer. Çünkü

fkelenmiş, sinirli bir insan iyi düşünemez, olup biteni iyi göremez, sonucu hesaplayamaz. Bu yüzden öfke baldan tatlıdır demişlerdir. Yani fke ile akıl bir arada bulunmaz. Biri geldiğinde diğeri gider. Kısacası fkeli iken karar vermemek ve sakin kafayla düşünmek gerekir.